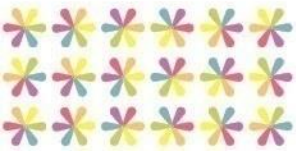

UPOŠTEVANJE RAZNOLIKOSTI V VRTCU IN ŠOLI ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTNEGA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA PROCESA

Andreja Vouk, dr. Natalija Vovk-Ornik, Alica Prinčič-Röhler

Zavod RS za šolstvo

Brdo pri Kranju, 18. 8. in 19. 8. 2020

6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

Zavod
Republike
Slovenija
za šolstvo

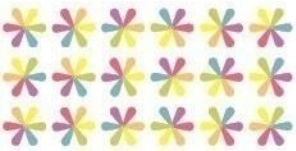

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

DINAMIKA SKUPINE

6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Strokovni delavci ugotavljajo, da sedanji pristopi pri VIZ delu niso več ustrezni, ker ne vodijo k zadovoljivim dosežkom učencev/dijakov.

Na podlagi številnih raziskav, razvoja kognitivnih znanosti in nevroznanosti vse več vemo o učenju in o tem, kaj vse vpliva na učenje.

Vir: J.Grah, S. R.Ožek, B. Žarkovič Adlešič (2017)

Vsako učenje vključuje možgane,
vemo pa tudi, da vsakemu poučevanju
ne sledi učenje.

Torej lahko rečemo: medtem, ko vsako učenje
spodbuja možgane k aktivnosti, jih vsako
poučevanje ne.

Vir: dr. Mariale Hhardiman, začasna dekanica Pedagoške fakultete, predstojnica Katedre za interdisciplinarni pedagoški študij, pomočnica dekana na Urban School Partnership univerze Johns Hopkins, Baltimore, ZDA

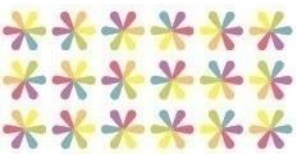
At Birth

6 Years Old

14 Years Old

Dr. Carol Goldfus

6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

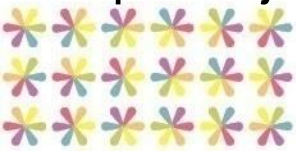
Ustreznejša in uspešnejša so tista prilagajanja kurikula, ki temeljijo na konceptih konstruktivističnega učenja.

Glavna načela konstruktivističnega pouka:

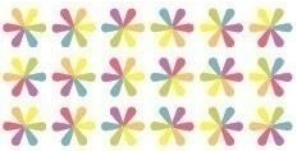
- pouk je osredotočen na učenca, na njegovo predhodno znanje, izkušnje in miselne strukture;
- učenec je aktiven udeleženec učnega procesa in je za svoje učenje tudi odgovoren;
- poučevanje ni proces prenosa znanja z učitelja na učenca, ampak gre za delovanje v spodbudnem učnem okolju, ki ga učitelj pripravi vnaprej in ki učencu omogoča samostojno pridobivanje ter gradnjo znanja;
- podaja številne možnosti za prenos novega znanja v nove situacije;
- spodbuja in omogoča refleksijo naučenega;
- pomembna je kakovost;
- spodbuja socialne interakcije.

Vir: Uzuntiryaki, Boz, Kirbulut in Bektas (2009)

Individualizirano načrtovanje in spremljanje kot dinamičen proces pedagoškega dela v luči razreda kot celote in individualiziranega programa

(Individualizirano) načrtovanje

- potrebe otrok v skupini/razredu so različne
- timsko procesno načrtovanje (prilagoditve) bodisi v strokovni skupini, v strokovnem aktivu, ...

Dinamično spremljanje

proces opazovanja, sklepanja, preizkušanja
ustreznosti načrtovanih rešitev → novo
načrtovanje in izvajanje

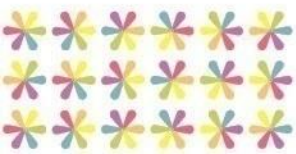
Vir: Rogič Ožek, S. (2020)

Spremljanje, samoevalvacija, refleksija in sodelovanje vseh članov **strokovne skupine** (37. člen ZUOPP-1) /**strokovnega aktiva** (64. člen ZOFVI)

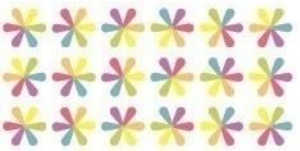
vnašanje sprememb in dogovorov v vsakdanje delo

POMEMBNO

VKLJUČEVANJE OTROKA V VSE FAZE NAČRTOVANJA
IN SPREMLJANJA (PRIDOBIVANJE NJEGOVIH
POVRATNIH INFORMACIJ)

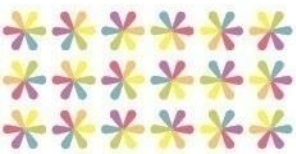

Načrtovanje izvajanja pouka z upoštevanjem

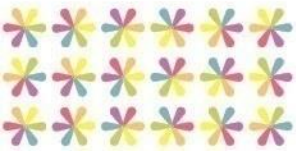
- didaktično-metodičnih načel poučevanja – „dobra poučevalna praksa“
- Kombinacija različnih metod in pristopov:
 - direktno poučevanje (učitelj načrtuje učenje tako, da je dobro strukturirano, da poteka gladko in v primernem tempu ter učencem omogoča doživljanje uspeha (Mitchell, 2008))
 - strateško poučevanje (učenje strategij reševanja nalog in uporaba znanj pri reševanju problemov)

MODELIRANJE, DEMONSTRACIJE, POVRATNE INFORMACIJE, VODENO IN SAMOSTOJNO IZVAJANJE VAJ TER PRENOS ZNANJA IN NAUČENIH STRATEGIJ

IZBOR DOKAZANO UČINKOVITIH STRATEGIJ POUČEVANJA, KI NAJ JIH UČITELJ UPORABLJA V PODPORO URESNIČEVANJA DOBRE SPLOŠNE POUČEVALNE PRAKSE

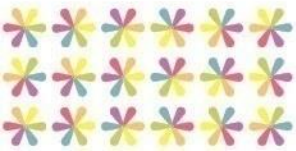
Metaanaliza (Forness, 2001, v Košir, 2011)

Izbor dokazano učinkovitih strategij poučevanja, ki naj jih učitelj uporablja v podporo uresničevanju dobre poučevalne prakse

- Strategije **mnemotehnike** (dobro pomnjenje dejstev)
- Strategije za **spodbujanje razvoja bralnega razumevanja**
- **Modifikacija vedenja** (sistematična uporaba principa dogodek-vedenje-posledica)
- **Strategija direktnega poučevanja** (osrednja vloga učitelja, visoko strukturirano poučevanje in učna gradiva in visoka aktivnost učencev)

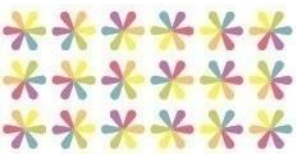

Učenci z učnimi težavami med drugim potrebujejo visoko strukturirane in vodene učne priložnosti, izkušnje, v katerih so uspešni vsi učenci – ne samo učenci z učnimi težavami. (Košir, 2011)

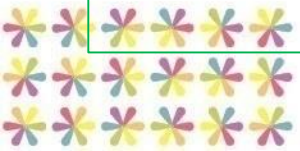
Kdaj lahko učitelj uporablja strategijo direktnega poučevanja, kot del dobre poučevalne prakse – (način izvajanja pomoči v prvih treh korakih petstopenjskega modela) ?

- pri pouku: pri delu z manjšo skupino (za sistematično in strukturirano vodenje do točno določene spretnosti, cilja (npr. tudi pri dopolnilnem pouku)
- izvajalec DSP: pri izvajanju intenzivnejše oblike pomoči, to pomeni učenju oz. treningu posameznih učnih spretnosti in znanj

Načrtovanje obsega:

- **organizacijo pouka:** prostor (sedežni red, organizacija prostora v učilnici, druge potrebne organizacijske prilagoditve – umik iz učilnice, ustrezno opremljen prostor za individualno delo ter delo v majhnih skupinah)
- **uporabo didaktičnih pripomočkov in opreme** (učna tehnologija, uporaba računalnika, kalkulatorja, slovarjev, in druge specifične opreme...)
- **organizacija časa:** časovne prilagoditve v procesu pridobivanja znanja, utrjevanja in preverjanja, **organizacija izvedbe dodatne strokovne pomoči** (usklajevanje urnikov, časovna opredelitev DSP) – **letno načrtovanje učne pomoči**

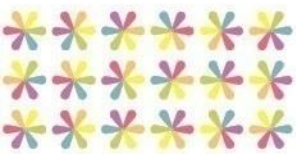
Upoštevanje doseganje ciljev posameznega otroka iz UN pri načrtovanju

POMEMBNO je doseganje standardov s prilagoditvami, ne pa vedno v enakem tempu in enakem zaporedju.

Pri nekaterih učencih zaradi njihovih vzgojno-izobraževalnih potreb za **krajši ali daljši čas oddaljitev od ciljev UN zaradi postopnega usvajanja posameznih veščin.**

NAČELO ENAKIH MOŽNOSTI s hkratnim upoštevanjem posebnih potreb otrok (za omogočanje preseganja posledic POM)

Vir: Rogič Ožek, S. (2020)

DELO V DELAVNICAH

6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

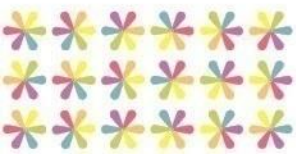

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

- 1. Opišite predloge kako/na kakšen način lahko vzgojitelj načrtuje izvajanje kurikula tako, da bo upošteval inkluzivni pedagoški pristop.**
- 2. Opišite predloge, kako/na kakšen način lahko učitelj načrtuje delo v razredu tako, da bo upošteval inkluzivni pedagoški pristop?**
- 3. Kako lahko ravnatelj podpre izvajalca dodatne strokovne učne pomoči, za izvajanje DSP v manjši skupini v ali izven oddelka?**
- 4. Oblikujte primer načrtovanja DSP namenjene učni pomoči pri učencu s težavami npr. pri matematiki, športu, geografiji, ... (to je otrok s PPPU, dispraksija, s težavami na področju orientacije...). Kako spodbuditi dinamično letno načrtovanje ur DSP namenjeni učni pomoči npr. pri MAT, ŠPO, GEO v skladu s cilji v učnem načrtu? (določite dinamiko izvajanja in razporeditev ur glede na ure dodeljene z odločbo, kako določiti dejavnosti in predmete, medpredmetno povezovanje),...**
- 5. Kako lahko ravnatelj spodbudi dinamično letno načrtovanje in izvajanje ur DSP na področju urjenja socialnih veščin (npr. pri učencih s čustvenimi in vedenjskimi težavami). Kako se lahko uskladita npr. socialni pedagog, kot izvajalec DSP in učitelj? Katere dejavnosti se lahko izvajajo v oddelku ali v manjši skupini, katere individualno?**

Uporabljeni viri:

Grah, J., Rogič Ožek, S., Žarkovič Adlešič, B. (2017). Zakaj vključujoča šola, V: *Grah, J., et al. Vključujoča šola: priročnik za učitelje in druge strokovne delavce, Zavod RS za šolstvo.*

Košir, J. (2011). Direktno poučevanje. V: Košak Babuder, M., Velikonja M., Učenci z učnimi težavami: pomoč in podpora, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani. 43-55.

Rogič Ožek, S. (2020). Prilagoditve, načini, strategije in metode dela z otroki z avtističnimi motnjami. V: *Delo z otroki s posebnimi potrebami, učnimi težavami in posebej nadarjenimi učenci, Založba Forum Media.*

Uzuntiryaki, E., Boz, Y., Kirbulut, D. in Bektas, O. (2009). Do Pre-service Chemistry Teachers Reflect their Beliefs about Constructivism in their Teaching Practices?. *Research in Science Education*, 40(3), 403-424.

